

УДК 821.161.2(477.83/86)

Г 15

Володимир ГАЛИК

**ДО ІСТОРІЇ ВЗАЄМИН ТА СПІВРОБІТНИЦТВА
ІВАНА ФРАНКА З РЕДАКТОРОМ
«GAZETY NADDNIESTRZAŃSKIEJ» –
ЕДМУНДОМ ЛЕОНОМ СОЛЕЦЬКИМ
(ЗА МАТЕРІАЛАМИ ЕПІСТОЛЯРНОЇ СПАДЩИНИ)**

У запропонованому дослідженні простежено основні періоди життя і діяльності Франкового приятеля Едмунда Леона Солецького – знаного дрогобицького інженера-архітектора та редактора дрогобицької «Gazety Naddniestrzańskiej». У контексті цього охарактерезовано процес налагодження та формування відносин і співробітництва між ними. Визначено, що постать І. Франка мала значний вплив на формування кругозору та інтересів Е. Солецького.

Ключові слова: *Іван Франко, Едмунд Солецький, Дрогобич, часопис «Gazeta Naddniestrzańska», епістолярна спадщина, взаємини, співробітництво.*

Постановка проблеми. Епістолярна спадщина Івана Франка займає вагоме місце у франкознавчих студіях. Вона дає змогу заповнити окремі прогалини у наших знаннях про життя Івана Франка та його кореспондентів. Цікавими в означеному контексті є польськомовні кореспонденції Едмунда Леона Солецького з Дрогобича, які адресувалися вченому із поштової скриньки міста. Збережені листи до Івана Франка дають змогу простежити особливості його творчості та багатогранної діяльності. Цікавою видається і

постать Леона Солецького – видавця і редактора дрогобицької «Gazety Naddniestrzańskiej», публіциста, який за фахом був інженером-архітектором та будівничим.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сьогоднішній день нагромадилася значна кількість вітчизняних і зарубіжних досліджень про Е.Л. Солецького, що уможлиблює у максимально повному обсязі розкрити основні віхи життя та діяльності редактора «Gazety Naddniestrzańskiej». Першою ґрунтовною розповіддю про Едмунда Солецького став, на жаль, некролог, написаний Готхільвом Кохнаном та опублікований на сторінках журналу «Rocznik Samborski» за 1895 – 1896 рр. [24]. Посмертні згадки про Е.Л. Солецького також були опубліковані у часописах «Kurjer Lwowski» [22] та «Галичанин» [8].

Дещо пізніше, у 1916 р. про Е.Л. Солецького згадав Кароль Естрайхер у четвертому томі своєї праці «Bibliografia polska. XIX stulecia» [21]. У 1925 р. польський політичний і державний діяч Ігнацій Дашинський, який у 80-х рр. XIX ст. проживав у Дрогобичі, у своїх спогадах також згадав про діяльність Е.Л. Солецького [18]. Побіжно згадаємо дослідження Збігнева Хаусера «Подорожі цвинтарями України – колишньої Східної Малопольщі. Львівське воєводство (східна частина). Т. III.», у якому польський дослідник торкнувся опису католицького цвинтаря в Дрогобичі на вулиці Трускавецькій. Автору праці вдалося віднайти могилу з надгробком Е.Л. Солецького, зробити її світлину та детально описати. Важливість цієї розвідки полягає у тому, що саме із написів на обеліску можемо дізнатися про точну дату народження і смерті дрогобицького архітектора [23].

Заслуговують уваги і дослідження, в яких аналізується багатогранна діяльність Е.Л. Солецького. Так, львівський історик Ярослав Грицак у своїй праці торкнувся проблеми перекладацької діяльності Е.Л. Солецького. Акцент зроблений на перекладах Е.Л. Солецьким творів Т.Г. Шевченка. Побіжно автор торкнувся і його редакторської роботи в часописі «Gazeta Naddniestrzańska» і на основі нових архівних матеріалів доповнив його біографічні дані [3].

Чимало наукових досліджень присвячено вивченню матеріалів дрогобицького часопису «Gazeta Naddniestrzańska», де автори в контексті аналізу змістової наповненості газети охарактеризували світоглядні орієнтири її редактора та авторів. Загалом дослідники акцентують на важливості розміщених у газеті матеріалів для реконструкції історії Дрогобича та його околиць упродовж 1884 – 1889 рр. [2; 9; 10; 17].

Робилися спроби аналізу взаємин та співробітництва Едмунда Леона Солецького з Іваном Франком. Ще у 1989 р. франкознавець Мирослав Мороз у журналі «Жовтень» опублікував коротеньке повідомлення, де подав окремі сюжети із взаємин Е.Л. Солецького з І. Франком [6]. Згодом стаття була доповнена автором і надрукована на сторінках збірника «Дрогобиччина – земля Івана Франка». У доповненій статті М. Мороз торкнувся різних спектрів життя і діяльності Е.Л. Солецького, в контексті чого акцентував на Франкових поглядах щодо «Gazety Naddniestrzańskiej» та його головного редактора [7]. Проблеми взаємин Е.Л. Солецького з І. Франком торкався і автор означеної статті. Аналізуючи листи з поштової скриньки Дрогобича до І. Франка, дослідник проаналізував та опублікував дві невідомі кореспонденції, які були відправлені вченому редактором «Gazety Naddniestrzańskiej» [1].

Отже, бачимо, що на сьогодні існує історіографічна база з порушеного нами питання. Проте матеріали про життя та діяльність Е.Л. Солецького та його співпрацю з І. Франком не є належним чином систематизованими й узагальненими, а розпорошеність вищезгаданих праць у різних виданнях (більшість з них малодоступні та раритетні) не дає можливості детально ознайомитися із біографією та діяльністю редактора «Gazety Naddniestrzańskiej». З огляду на це ставимо собі за *мету* максимально повно, на основі уже наявного доробку та через залучення нових матеріалів, подати біографію Е.Л. Солецького, простежити його взаємозв'язки з І. Франком.

Едмунд Леон Остоя Солецький – маловідомий інженер-архітектор, перекладач, краєзнавець та редактор, народився 11 квітня 1842 р. Закінчивши технічну школу, обійняв посаду службовця на Львівсько-

Чернівецькій залізниці у Станіславі. Г. Кохн у некролозі на смерть Е.Л. Солецького стверджує, що той був удостоєний звання почесного громадянина міста, проте не вказує за які заслуги [24, 321].

Згодом обставини склалися так, що у Е.Л. Солецького виник конфлікт із керівництвом залізниці, і той, у проміжку 1876 – 1877 рр., переїхав до Дрогобича [24, 321; 3, 112]. Перебуваючи в місті, займався активною громадською, краєзнавчою та інженерно-архітектурною діяльністю. Став активним дописувачем до журналу «Rocznik Samborski». Так, у ньому він помістив низку статей: «Obecne nasze mieszczaństwo (skreślił z natury)» (1881 – 1882) [34], «Cerkiew św. Jura w Drohobyczu, z litodrafią wykonaną podług fotografii Zygmunta Freya w Drohobyczu» (1882 – 1883) [32], «Kościół parafialny rz. k. w Drohobyczu (z 2 ma litografiami)» (1884 – 1885) [33] та ін. З публікацій видно, що Е.Л. Солецький займався у Дрогобичі реставрацією місцевого парафіяльного костелу та церкви Святого Юра. Зокрема, упродовж 1881 – 1883 рр. Едмунд Леон Солецький на парафіяльному костелі надбудував третій ярус в стилі неоромантизму [33, 137 – 139].

Окрім цього, Е.Л. Солецький був активним кореспондентом газети «Strażnica». Я. Грицак відзначає, що упродовж 1878 – 1883 рр. Е.Л. Солецьким у згаданому часописі був надрукований цілий цикл статей про фінансові шахрайства дрогобицько-бориславських підприємців [3, 112].

Паралельно Е.Л. Солецький критикує і політичне життя міста. Так, під час виборів 1877 р. та 1883 р. до місцевих органів влади та галицького сейму Е.Л. Солецький виступає з гострою критикою місцевих політичних органів влади [3, 112]. Вочевидь така активна громадська позиція Е.Л. Солецького спонукала дрогобицькі власті та підприємців робити на нього доноси до Галицького намісництва з обвинуваченням у створенні підпільного соціалістичного товариства, проте він заявляв, що не є прихильником соціалістичних ідей, хоча й не має нічого проти їхнього існування. Через такі обставини Е.Л. Солецький потрапляє під «опіку» влади. Будучи уже засновником та головним редактором дрогобицького часопису «Gazeta Naddniestrzań-

ска» (заснував 16 лютого 1884 р.), його редакцію неодноразово трусили, наприклад у березні 1886 р., але завжди безрезультатно [29].

Згодом місцева влада знайшла привід призупинити активну громадсько-політичну діяльність Е.Л. Солецького. Як повідомляє на своїх шпальтах «Nowy Kurjer Drohobuski» у лютому 1889 р., за так звану «образу цісаря» Самбірський суд виніс йому вирок – шестимісячне ув'язнення. Так само із газети дізнаємося, що дружина Е.Л. Солецького подала клопотання на ім'я цісаря про помилування чоловіка [30]. Цей документ було зареєстровано К. Естрайхером у четвертому томі праці «Bibliografia polska» [21, 202]. Щоб уберегти своїх однодумців від аналогічного становища, Е.Л. Солецький на сторінках своєї газети, 1 лютого 1889 р., звернувся із проханням до усіх знайомих, товаришів та, зрештою, й усіх читачів, щоб вони уникали будь-яких розмов про стосунки із ним, з метою запобігання переслідуванню [7, 232]. Підтвердженням того, що Е.Л. Солецький був кілька разів ув'язненим слугують слова сина Стефана Коваліва, який у своїх спогадах про батька зазначав, що Едмунд Солецький тричі відбував покарання у в'язниці. Дещо неточною є подана ним дата третього арешту Е.Л. Солецького. Так, син С. Коваліва зазначає, що Е.Л. Солецький після третього арешту вийшов із тюрми на початку літа 1902 р., проте ці дані слід вважати помилковими, оскільки його на той час уже давно не було в живих [4, 199; 5].

Ще однією важливою ланкою діяльності Е.Л. Солецького була публіцистська робота. Як згадувалося вище, від 16 лютого 1884 р. (перший випуск газети) до 15 квітня 1889 р. (останнє видання часопису) у Дрогобичі виходила польська «Gazeta Naddniestrzańska» за редакцією Едмунта Леона Солецького [14, 724]. «Gazeta Naddniestrzańska» оголосила себе голосом соціал-національної опозиції. У ній подавали офіційну інформацію про події у місті та районі. Її друкували у Львові в друкарні Наукового товариства ім. Т. Шевченка. Переважно вона виходила польською, інколи окремі матеріали друкувалися українською мовою [6]. На сторінках «Gazety Naddniestrzańskiej» за 1884 р. поміщена стаття Е.Л. Солецького, у якій він прихильно ставився до українського культурного руху та дальшого

розвитку польсько-українського зближення [19]. Зауважимо, що вона не оминула пильність Івана Франка, оскільки він у своїй статті «Gazeta Naddniestrzańska» о колонізації Русі» підкреслив, що ця газета є зразком того, якою повинна бути преса у провінції. За словами вченого, часопис обстоює інтереси народу, що стало причиною ненависті до неї шляхти. Іван Франко відзначив демократизм газети, братерське ставлення її до українців, інтелігенції та культури. Також у своїй статті схвально відгукнувся І. Франко і про діяльність редактора, у якого здоровий і об'єктивний погляд на «наші справи», зауваживши: «Вповні одобряючи ті тверді і розумні слова Солецького, ми можемо тільки висловити побажання, щоб вони серед польської суспільності не були тою одною ластівкою, котра, як звісно, не робить ще весни» [12; 13].

Позитивною була на ці слова І. Франка і реакція редактора газети, який відгукнувся поезією «До Івана Ф. у Львові». У поданих трьох строфах він наводить таку думку (переклад з польської): «Щебетала ти до нас, ластівко з Русі, що одна ластівка з Польщі ще не робить весни. Коли має надійти до нас радісний день (приходу весни), ластівок повинно бути щоразу більше. Ти щебетала добре, голос твій не втрачений. Ми (зі свого боку) кличемо більше ластівок. Але ти (ластівко з Русі) прилетіла в час справжньої біди, яка існує тепер між польським і руським щебетанням. Повертайся же у свої рідні краї, де на тебе твої подруги чекають. Це вони віщують прихід весни, а не крик й галас» [20].

Будучи редактором «Gazety Naddniestrzańskiej», Е.Л. Солецький почав проявляти себе як перекладач. Його увагу привертають твори Т.Г. Шевченка, про що дізнаємося із поданого ним оголошення в часописі за число перше 1886 р., у якому редактор зазначає, що вже в другому номері «Gazety Naddniestrzańskiej» за цей рік будуть друкуватися впорядковані ним у польському перекладі поезії Тараса Шевченка із Празького видання¹ застерігаючи читача: «якщо

¹ Тут мова йде про «Кобзар» Т. Шевченка, який було видано у Празі 1876 р. Див.: Шевченко Т.Г. Кобзарь з додатком споминок про Шевченка писателів Тургенева та Полонського / Т.Г. Шевченко. – Прага : друкарня Др. Ед. Грегга, 1876. – 275 с.

дозволить цісарська державна прокуратурія» [31]. Припускаємо, що Е.Л. Солецькому все таки не було дозволено друкувати на шпальтах «Gazety Naddniestrzańskiej» польськомовні переклади поезій Т. Шевченка, оскільки ні в другому, ні в третьому та й інших числах часопису не було опубліковано жодного перекладу Шевченкових творів.

Та незважаючи на заборону популяризації шевченкових творів тогочасною владою, Е.Л. Солецький не полишав роботу у цьому напрямі. У 1889 р. на сторінках кількох чисел дрогобицького часопису «Nowy» Kurjer Drohobuski» була опублікована його розлога стаття «Wady ludu naszego» [25 – 28] підписана криптонімом «L.»², у змісті якої він розмістив свій переклад на польську Шевченкового вірша «І день іде, і ніч іде» [27].

Про пристрасть Е.Л. Солецького до шевченкової поезії та її ним переклади повідомляє Г. Кохн, зазначаючи, що він переклав на польську «усього Шевченка», і це було наслідком його глибокого інтересу до української культури та вкрай доброго володіння українською мовою [24, 324 – 325]. За словами Я. Грицака, ідея перекладу творів Т. Шевченка на польську мову в Е.Л. Солецького могла виникнути під «впливом особистого знайомства з І. Франком», а саме знайомство, мабуть, відбулося на початку 80-х рр. ХІХ ст., саме тоді, коли І. Франко вимушено перебував у Нагуєвичах, де саме і працював над перекладом шевченкових творів на німецьку мову [3, 112]. У контексті сказаного зазначимо, що І. Франко також у своїх рецензіях згадував про переклади творів Т. Шевченка на польську мову Е.Л. Солецьким [16].

Про приятні зв'язки І. Франка з Е.Л. Солецьким свідчать дві листівки від редактора газети до вченого. Перша, отримана І. Франком кореспонденція від редакції «Gazeta Naddniestrzańska», датується 19 листопада 1886 р. Її зміст такий: «Проспекту до Вашого часопису «Поступ» я не отримав досі, а хотів би в № 24 докладніше про нього написати, а заразом дати відповідь на підлу нотатку хронікера

² Переважно Е.Л. Солецький підписувався під своїми статтями криптонімами «L.», «El.», «Ed.», «Els» або ж псевдонімом «H. Ostoja» (Див. підпси під статтями Е.Л. Солецького у часописі «Gazeta Naddniestrzańska»).

«Самоврядування» про Вас і програму поступу. Прошу, отже, прислати мені проспект зворотною поштою і повідомити, коли вийде 1-ий № та чи бажаною була б кореспонденція звідти до того № і якого змісту» [II]. Саме 15 листопада 1886 р. Іван Франко знову взявся за підготовку видання журналу «Поступ», який було через кілька днів надруковано. 2 грудня 1886 р. проспект «Поступу» конфіскувала львівська прокуратура, а видання журналу заборонено [15, 556]. Отже, Едмунт Солецький так і не отримав жаданого проспекту «Поступу» від І. Франка, про що дізнаємося з листівки до вчешнього від 5 січня 1887 р., де автор пише: «Що там з «Поступом»? Ані проспекту, ані 1-го номера я не отримав» [I].

Звернемо увагу й на те, що Е.Л. Солецький був власником великої домашньої бібліотеки, у якій книжки позначалися особистим екслібрисом. Цією бібліотекою часто послуговувався І. Франко, коли упродовж 1881 – 1883 рр. перебував у Нагуєвичах. Зауважимо, що з-поміж книжок у бібліотеці Е.Л. Солецького була й подарована йому І. Франком у часі його перебування в Нагуєвичах: «Фавст. Трагедія Йоганна Вольфганга Гете. Часть перша. З німецького переклав і пояснив Іван Франко» [11], яка на звороті титульної сторінки містила дарчий напис: «Щирому Другови і Добродієви Солецькому Іван Франко». М. Мороз у своїх розвідках про Е.Л. Солецького зазначає, що подарована Франком книга редактору «Gazety Naddniestrzańskiej», у свій час перебувала у домашній бібліотеці колишнього викладача іноземних мов Львівського технікуму радіоелектроніки Максима Телешівського, який у вересні 1988 р. передав її на зберігання до фондів Музею Івана Франка у Львові [6; 7, 234].

Про останні роки життя Е.Л. Солецького достовірно нічого невідомо. Знаємо лише те, що його продовжувала переслідувати австрійська влада, яка неодноразово конфісковувала його статті, де йшла мова про жахливу експлуатацію робітників на бориславських нафтових родовищах та усякими способами відвертала його від активної громадсько-політичної, редакторсько-видавничої і перекладацької роботи. Із некролога в журналі «Rocznik Samborski» довідуємося, що свої останні роки життя Е.Л. Солецький, будучи поз-

бавленим можливості займатися видавничою та редакторською роботою, прожив у злиднях, без належних життєвих вигод. Постійні обшуки та інкриміновані кримінальні справи проти нього підірвали його здоров'я та врешті-решт призвели до смерті [24, 324 – 325]. Помер Е.Л. Солецький 27 лютого 1896 р. Похований у Дрогобичі на католицькому цвинтарі на вулиці Трускавецькій. Зазначимо, що до сьогодні збереглася могила з обеліском. Із написів на обеліску нам вдалося визначити точну, досі невідому, дату народження і смерті малознаного дрогобичанина та ім'я автора пам'ятника. Згідно зі збереженим написом, автором обеліска є невідомий нам Фр. Кус з Дрогобича.

На цю вельми прикру подію І. Франко помістив некролог у газеті «Kurjer Lwowski», де повідомляє про смерть Едмунда Леона Солецького, називаючи його міським будівничим. Згадуючи про нього, як колишнього редактора часопису «Gazeta Naddniestrzańska» – «однієї з найкращих газет провінціальних у нашому краю» – вчений зазначає, що покійний доклав багато зусиль і терпіння та залишив після себе смуток і прихильні спогади не лише серед знайомих із кола інтелігенції, а й з боку селян [22].

Висновки. Постать Едмунда Солецького посідала значне місце у громадсько-політичному та культурно-освітньому житті Дрогобича і краю у другій половині ХІХ ст. Е.Л. Солецьким започатковано та очолено редакцію політично-економічного й демократичного місцевого часопису «Gazeta Naddniestrzańska», яка виступала голосом соціал-національної опозиції і обстоювала освітньо-культурні права, насамперед українців й поляків. Заслуговує уваги перекладацька діяльність Е.Л. Солецького, який одним із перших, очевидно під впливом особистого знайомства з І. Франком, почав перекладати твори Т. Шевченка на польську мову. Загалом, приятельські відносини Е. Солецького з І. Франком, мабуть, і сприяли розширенню сфер його діяльності – від професійного інженера-архітектора до видавця, редактора, публіциста та навіть перекладача.

Перспективним напрямом подальшого дослідження проблеми є вивчення взаємин Е.Л. Солецького з іншими діячами політичного та культурно-освітнього простору Дрогобича у другій половині ХІХ ст.

Джерела та література

I. [Солецький Едмунд Леон]. Листівка до І. Франка від 5 січня 1887 р. з м. Дрогобича. – І. Л. – Ф. 3. – спр. 1615. – С. 645 – 646.

II. «Gazeta Naddniestrzańska». Листівка до І. Франка від 19 листопада 1886 р. з м. Дрогобича. – І. Л. – Ф. 3. – Спр. 1615. – С. 603 – 604.

1. Адресати з Дрогобича до Івана Франка / упоряд., передмова і коментарі Володимира Галика ; наук. ред. Леонід Тимошенко. – Дрогобич : Коло, 2011. – 308 с.

2. Галик В.М. Дрогобицький часопис «Gazeta Naddniestrzańska» (До 130-річчя від виходу у світ першого числа газети) / В.М. Галик // Календар класного керівника на 2014 – 2015 навчальний рік : посібник / упор. Ю. Кишакевич. – Дрогобич : Видавничий відділ, 2014. – С. 123 – 125.

3. Грицак Я. Забутий польський перекладач Т.Г. Шевченка – Е.Л. Солецький / Я. Грицак // Матеріали засідань Історичної та Археографічної комісії НТШ в Україні. – Львів, 1999. – Вип. 2. (1995 – 1997). – С. 111 – 116.

4. Ковалів С.І. Франко у С. Коваліва в Бориславі / С.І. Ковалів // Іван Франко у спогадах сучасників. – Кн. 2. – Львів : Видавництво «Каменярь», 1972. – С. 199 – 200.

5. Ковалів С. Спогади про Стефана Ковалева / С. Ковалів // Радянське слово. – № 169 (2799). – 1958. – 28 серпня. – С. 4.

6. Мороз М. Нам пишуть. Рукою Івана Франка / М. Мороз // Жовтень. Щомісячний літературно-мистецький та громадсько-політичний журнал спілки письменників України. – Львів, 1989. – № 7 (537). – липень. – С. 133.

7. Мороз М. Одна сторінка біографії Каменяря / М. Мороз // Дрогобищина – земля Івана Франка. – Дрогобич : Відродження, 1997. – Том 4. – С. 228 – 235.

8. Солецкій Эдмундъ. Посмертныи вѣсти / Эдмундъ Солецкій // Галичанинъ. – 1896. – 20 фев. (3 марта). – Ч. 39. – С. 4.

9. Тельвак В.П. «Gazeta Naddniestrzańska» як історичне джерело / В.П. Тельвак // Дрогобицький краєзнавчий збірник / ред. кол. Л. Тимошенко (голов. ред.), В. Александрович, Л. Винар, Л. Войтович, Я. Ісаєвич та ін. – Вип. Х. – Дрогобич : Коло, 2006. – С. 734 – 744.

10. Тельвак В.П. Дрогобич кінця ХІХ ст. у дзеркалі «Gazety Naddniestrzańskiej» / В.П. Тельвак // Літопис Бойківщини. – ЗСА-Канада-Україна, 2010. – Ч. 2/79 (90). – С. 80 – 89.

11. Фавст. Трагедія Йогана Вольфганга Гете. Часть перша. З німецького переклав і пояснив Іван Франко. – У Львові : Заходом Редакції «Свѣта», 1882. – 222 с. (+1 с.).

12. Франко І. «Gazeta Naddniestrzańska» о колонізації Русі» / І. Франко // Діло. – Львів, 1884. – Ч. 104. – С. 2.
13. Франко І. «Gazeta Naddniestrzańska» о колонізації Русі» / І. Франко // Франко І. Зібрання творів : у 50-ти т. + додаткові томи / І. Франко. – К. : Наукова думка, 1984. – Т. 44. – Кн. I. – С. 401 – 403.
14. Франко І. Зібрання творів : у 50-ти т. + додаткові томи / І. Франко. – К. : Наукова думка, 1986. – Т. 48. – 767 с.
15. Франко І. Зібрання творів : у 50-ти т. + додаткові томи / І. Франко. – К. : Наукова думка, 1986. – Т. 49. – 811 с.
16. Франко І. М. Комаров. Т. Шевченко в літературе и искусстве. Библиографический указатель материалов для изучения жизни и произведений Т. Шевченко. Одесса, 1903, стор. 140+4 нenum[еровані] / І. Франко // Франко І. Зібрання творів : у 50-ти т. + додаткові томи / І. Франко. – К. : Наукова думка, 1982. – Т. 35. – С. 162.
17. Янишин Б., Тельвак В. Щоденне життя галицького містечка другої половини ХІХ ст. на сторінках місцевої періодики (за матеріалами «Gazety Naddniestrzańskiej») / Б. Янишин, В. Тельвак // Проблеми історії України ХІХ – початку ХХ ст. : збірник. – К. : Інститут історії України НАН України, 2012. – Вип. ХХ. – С. 336 – 348.
18. Daszyński I. Pamiętniki / I. Daszyński. – Kraków : Nakładem Z.R.S.S. Proletariat, 1925. – 268 s.
19. Ed. Kolonizacya Rusi / Ed. // Gazeta Naddniestrzańska. – 1884. – № 14. – S. 2.
20. El. Do Iwana F. We Lwowie / El. // Gazeta Naddniestrzańska. – 1885. – № 19. – S. 6.
21. Estreicher K. Bibliografia polska. XIX stulecia. Lata 1881 – 1900 / K. Estreicher. – Т. IV. – Kraków : Nakładem Spółki księgarzy polskich, 1916. – S. 202.
22. [Franko I.] [Solecki E-L.] / [I. Franko] // Kurjer Lwowski. – Lwów, 1896. – nr. 60. – 29 lutego. – S. 4.
23. Hauser Z. Podróże po cmentarzach Ukrainy – dawnej Malopolski Wschodniej. – Tom III : Województwo Wschodnia / Z. Hauser. – Kraków : Księgarnia akademicka, 2007. – S. 78.
24. Kohn G. Edmund Leon Ostoja Solecki. Wspomnienie pośmiertne / G. Kohn // Rocznik Samborski : nowa serja illustrowana : wydawnictwo na cele dobroczynne samborskie. 1895 – 1896. – R. XIX. – Sambor : nakł. Gothilfa Kohna, 1895 – 1896. – S. 321 – 325.
25. L. Wady ludu naszego. I. Domatorstwo / L. // «Nowy» Kurjer Drohobycki». – 1889. – № 4. – S. 2.
26. L. Wady ludu naszego. II. Zacoфанie / L. // «Nowy» Kurjer Drohobycki». – 1889. – № 5. – S. 2.
27. L. Wady ludu naszego. III. Ospalosc / L. // «Nowy» Kurjer Drohobycki». – 1889. – № 6. – S. 2.
28. L. Wady ludu naszego. IV. Brak potrzeb / L. // «Nowy» Kurjer Drohobycki». – 1889. – № 7. – S. 2.

29. Nic to «Wam» nie pomoże // Gazeta Naddniestrzańska. – 1886. – № 6. – S. 1 – 2.

30. «Nowy» Kurjer Drohobycki. Dwutygodnik polityczno-społeczno-ekonomiczny. – 1890. – 1 lutego. – S. 3.

31. Poezje Tarasa Szewczenki... // Gazeta Naddniestrzańska. – 1886. – № 1. – S. 7.

32. Solecki E.L. Cerkiew św. Jura w Drohobyczu, z litodrafią wykonaną podług fotografii Zygmunta Freya w Drohobyczu / E.L. Solecki // Rocznik Samborski : nowa serja illustrowana : wydawnictwo na cele dobroczynne samborskie. 1882 – 1883. – R. VI. – Przemyśl : nakł. Gothilfa Kohna, 1882 – 1883. – S. 179 – 183.

33. Solecki E.L. Kościół parafialny rz. k. w Drohobyczu (z 2 ma litografiami) / E.L. Solecki // Rocznik Samborski : nowa serja illustrowana : wydawnictwo na cele dobroczynne samborskie. 1884 – 1885. – R. VIII. – Przemyśl : nakł. Gothilfa Kohna, 1884 – 1885. – S. 131 – 140.

34. Solecki E.L. Obecne nasze mieszczaństwo (skreślił z natury) / E.L. Solecki // Rocznik Samborski : nowa serja illustrowana : wydawnictwo na cele dobroczynne samborskie. 1881 – 1882. – R. V. – Przemyśl : nakł. Gothilfa Kohna, 1881 – 1882. – S. 29 – 33.

Галык Владимир. К истории взаимоотношений и сотрудничества Ивана Франко с редактором «Gazety Naddniestrzańskiej» – Эдмундом Леоном Солецким (по материалам эпистолярного наследия). В предлагаемом исследовании прослежены основные периоды жизни и деятельности приятеля И. Франко, Эдмунда Леона Солецкого – известного дрогобычского инженера-архитектора и редактора дрогобычской «Gazety Naddniestrzańskiej». В контексте этого описан процесс отладки и формирования отношений, сотрудничества между ними. Определено, что фигура И. Франко оказала значительное влияние на формирование кругозора и интересов Е. Солецкого.

Ключевые слова: Иван Франко, Эдмунд Солецкий, Дрогобыч, журнал «Gazeta Naddniestrzańska», эпистолярное наследие, взаимоотношения, сотрудничество.

Halyk Volodymyr. To the History of Ivan Franko's Relationships and Cooperation with the Editor of «Gazeta Naddniestrzanska» – Edmund Leon Soletskyi (According to the Materials of the Epistolary Heritage). The article traces the main periods of life and work of Franko's

friend Edmund Leon Saletskyi – a well-known Drohobych architect-engineer and a renowned editor of Drohobych newspaper «Gazeta Naddniestrzanska». In this context we characterize how their relationships and later their cooperation evolved. It is determined that Ivan Franko had a significant impact on the formation of E. Saletskyi's outlook and interests.

Keywords: Ivan Franko, Edmund Soletskyi, Drohobych, newspaper «Gazeta Naddniestrzanska», epistolary heritage, relationships, cooperation.